

«Ίασαι, Ἄγνή, τῶν παθῶν μου τὴν ἀσθένειαν»». Η Υπεραγία Θεοτόκος, βοηθός και συμπαραστάτης στον πνευματικό αγώνα.

Αρχιμανδρίτης Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας.

Αποκαμωμένος ο υμνωδός από την ένταση του πνευματικού αγώνα εναντίον των παθών και του διαβόλου, αποζητά την Παναγία ως πολύτιμο συμπαραστάτη και γι' αυτό αναφωνεί και λέγει στον Μικρό Παρακλητικό Κανόνα: “Ίασαι, Ἄγνή, τῶν παθῶν μου τὴν ἀσθένειαν”. Οι λέξεις αυτές εκφράζουν όλη τη δραματικότητα του αγώνα που κάνει ο πιστός για να αρνηθεί τον “παλαιὸν ἄνθρωπον”(Κολ.3,9), τον ἄνθρωπο δηλαδή της αμαρτίας και να θεραπευθεί από την ασθένεια των παθών.

Η ασθένεια των παθών εισέβαλλε στην ανθρώπινη φύση διότι ο ἄνθρωπος εξαιτίας της αμαρτίας διέστρεψε τους φυσιολογικούς ὄρους της ύπαρξης του. Εφόσον ο Θεός είναι αγάπη(Α΄Ιω.4,8) κατά συνέπεια και ο ἄνθρωπος, ως δημιούργημα κατ' εικόνα Θεού, έχει ως οντολογικό δηλαδή ἔμφυτο στοιχείο την αγάπη. Ὅμως ενώ ο ἄνθρωπος δημιουργήθηκε με αυτές τις προδιαγραφές από το Θεό, εξαιτίας της λανθασμένης χρήσης της ελευθερίας του, διέστρεψε τη φύση του. Αντί να αγαπά ανιδιοτελώς το Θεό και τον συνάνθρωπο, που αποτελεί κατά φύσιν κατάσταση, οδηγήθηκε στην παράλογη αγάπη του εαυτού του, δηλαδή τη φιλαυτία που είναι μητέρα των παθών, όπως η υπερηφάνεια, η

φιλαργυρία, η μνησικακία, κ.α., τα οποία αποτελούν παρά φύσιν κατάστασεις.

Όταν το σώμα αρρωσταίνει τότε απορρυθμίζεται και οι λειτουργίες του αποσυντονίζονται. Παρομοίως και η ψυχή εξαιτίας της υποδούλωσης στα πάθη έχει ασθενήσει διότι δεν λειτουργεί με τους κανόνες που έχει θέσει ο Δημιουργός Θεός αλλά με τους κανόνες της αμαρτίας που είναι τα πάθη. Αυτό αποτελεί ασθένεια, και ο άνθρωπος καλείται να επιζητήσει θεραπεία ώστε από το παρά φύσιν που είναι η αμαρτία, να οδηγηθεί και πάλι στο κατά φύσιν, που είναι η αρετή και να αποκτήσει εκ νέου την υγεία της ψυχής του.

Η Θεοτόκος Μαρία γέννησε τον Υιόν του Θεού, ο οποίος αφού ενδύθηκε την ανθρώπινη φύση μας την θεράπευσε από τα πάθη και την αμαρτία, την ανακαίνισε και τη ζωοποίησε. Την αποκατέστησε στη φυσιολογική της λειτουργία και μάλιστα μας έδειξε εμπράκτως με τη ζωή Του και τον τρόπο της θεραπείας. Μας έδωσε και τις ευαγγελικές εντολές οι οποίες, όπως τόνιζε ο μακαριστός Γέρων Ιωσήφ Βατοπαιδινός, δεν είναι οι νόμοι που έθεσε κάποιος δυνάστης Θεός αλλά τα φάρμακα της αποθεραπείας μας από τα πάθη και την αμαρτία. Ο άνθρωπος οφείλει να τηρήσει τις ευαγγελικές εντολές και να αντιγράψει το πρότυπό του, τον Ιησού Χριστό, για να επιτύχει την ίαση από τη ασθένεια των παθών και της αμαρτίας.

Αν και η Θεία Χάρις μάς θεραπεύει από την αμαρτία και τα πάθη, αν και ο αγιασμός αποτελεί δωρεά του Θεού, όμως απαιτείται η συγκατάθεση του ανθρώπου για να καρποφορήσει η πνευματική ζωή. Ο πνευματικός αγώνας εναντίον των παθών εκφράζει εμπράκτως αυτήν την συγκατάθεση, την ελεύθερη στροφή της θελήσεως μας προς το Θεό, κάτι το οποίο προκαλεί την επέμβαση της Θείας Χάρης η οποία κατεργάζεται τη σωτηρία μας.

Ο κυριότερος αντίπαλος στον πνευματικό αγώνα είναι ο διάβολος ο οποίος συνεχώς φέρνει εμπόδια στην πνευματική πορεία του πιστού θέλοντας να ματαιώσει το έργο της σωτηρίας και να αποδείξει ότι αυτός κυριαρχεί στον κόσμο. Γι' αυτό και ο υμνωδός αποκαμωμένος από αυτόν τον ανηλεή και αδυσώπητο πόλεμο με το διάβολο προστρέχει προς την

Παναγία και λέγει: “φέρειν οὐ δύναμαι τῶν δαιμόνων τὰ τοξεύματα”, ελπίζοντας σε βοήθεια: “πάντοθεν πολεμούμενος, καὶ παραμυθίαν οὐκ ἔχω πλὴν Σου. Δέσποινα τοῦ κόσμου”.

Ο πνευματικός αγώνας απαιτεί άσκηση και κόπο. Ο πιστός “πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς”, δηλαδή ενοχλούμενος και παρεμποδιζόμενος από τις μεθοδεῖες και τους πειρασμούς του διαβόλου, οφείλει να ασκήσει τα πνευματικά του όπλα που είναι η νηστεία, η αγρυπνία, η προσευχή, η ελεημοσύνη και όλα εκείνα τα ασκητικά μέσα που μας δίδαξαν οι Άγιοι μας. Όμως ο πιστός δεν είναι μόνος του σε αυτή την πνευματική πάλη και γι’ αυτό ο υμνωδός αναγνωρίζει τη βοήθεια της Παναγίας που εκδιώκει “τῶν πειρασμῶν τὰς προσβολὰς, καὶ παθῶν τὰς ἐφόδους”.

Όταν ο Λωτ με την οικογένεια του εγκατέλειψαν την πόλη των Σοδόμων, διότι θα καταστρεφόταν, έλαβαν εντολή από το Θεό να μη κοιτάξουν πίσω τους καθώς απομακρύνονταν. Όμως η σύζυγός του δεν υπάκουσε “καὶ ἐγένετο στήλη ἄλός” (Γεν.19,26). Ας προσέξουμε λοιπόν και εμεῖς που αποφασίσαμε να εγκαταλείψουμε την παλιά μας ζωή, των παθῶν και της αμαρτίας, και να πορευθούμε το δρόμο της αρετής, να μην κοιτάξουμε πίσω μας όπως έκανε η γυναίκα του Λωτ, μας συμβουλεύει ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος, και μείνουμε καθηλωμένοι και υποδουλωμένοι στα πάθη και την αμαρτία. Ας μιμηθούμε την Πάναγνο και Παναμώμητο Υπεραγία Θεοτόκο η οποία όλη της η ζωή ήταν ζωή αγιότητος, αρετής, ταπεινώσεως και αφοσίωσης στο θέλημα του Θεού, όντας δοχείο της Θείας Χάριτος.

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>